

[Gerda Møller.]

i det foreliggende lovforslag. Jeg er tilfreds med, at det indeholder en definition af begrebet husmoderafløser og en fastsættelse af den tid, som en husmoderafløser kan være til rådighed i det enkelte hjem. At man vil give adgang for hjemmehjælpere til at deltage i kursusuddannelsen for husmoderafløserne på samme vilkår som disse, finder jeg helt naturligt, da det arbejde, de udfører i den kategori af hjem, som de nu kommer i, må antages på mange punkter at svare til det, en husmoderafløser udfører. Når dertil kommer, at det mange steder ikke er ualmindeligt, at disse kvinder også bruges som husmoderafløser, er der så meget mere grund til denne adgang til uddannelsen. Denne smidighed i arbejdskraftens anvendelse kan kun virke tiltalende og er også med til i højere grad at tilfredsstille efterspørgslen i dens svingende faser. Jeg er også tilfreds med, at socialministeren efter loven nøjes med at fastsætte grænsen for de lønninger, der kan anmeldes til refusion, som løn for ikke-uddannede og uddannede husmoderafløser samt til tilsynsførende ved husmoderafløsningen, i stedet for at der fastsættes en fast lønningsgrænse, idet en sådan grænse efter min mening må variere efter svingningerne i det almindelige lønniveau på stedet.

Det er de bemærkninger, jeg har at fremsætte til det lovforslag, der foreligger, og jeg vil gerne med disse bemærkninger tilsige mit partis velvillige behandling af det foreliggende lovforslag.

Grethe Philip: Skønt husmoderafløsningen ikke belaster de offentlige budgetter med de meget store beløb — udgiften er for det kommende finansår anslået til ca. 26 mill. kr. — anser jeg dog loven om husmoderafløsning for et meget vigtigt led i den nyere tids familielovgivning.

Når mange familier — og vel ikke mindst kvinderne — føler husmoderafløsningen som noget uhyre værdifuldt, skyldes det, at man kommer familierne — og det er de ganske almindelige familier, der her er tale om — til hjælp i en prekær situation. Man bringer hjemmene en praktisk aflastning på et tidspunkt, hvor de er ude for en spidsbelastning på grund af sygdom eller fødsel.

Udviklingen har ført med sig, at man ikke

som før kan regne med gode slægtninges og venners hjælp i tilfælde af sygdom — det gælder i byerne, men det gælder efterhånden også i stigende grad på landet. Der er færre huslige medhjælpere, og hver for sig har kvinderne fuldt op at gøre med at få arbejdet fra hånden i deres egne hjem. Hjælp til naboen er ofte en næsten umulig ekstranstrengelse.

Hjemmets pasning påhviler i første række kvinderne, og det er derfor også naturligt, at det var kvinderne, der gennem Danske Kvinders Nationalråd og Danske Kvinders Samfundstjeneste først rejste spørgsmålet om husmoderafløser, førte tanken ud i livet og senere skubbede på, så vi fik en lovgivning derom. Kvindeforeningerne står stadig bag loven og har fulgt dens praktisering med varm interesse, i de senere år også med dyb bekymring, fordi man så, hvorledes husmoderafløsningen var ved at forringes. Man ængstede sig for, at loven var på vej til at smuldrer. Det nyligt udsendte cirkulære om husmoderafløsningen og det nu foreliggende lovforslag må ses som resultat af et nyt initiativ for igen at få husmoderafløsningen ind i en tilfredsstillende bane. Jeg anser da også lovforslaget for et betydeligt fremskridt, selv om måske ikke alle mine ønsker er opfyldt.

Det var fra første færd et centralt punkt i tanken om husmoderafløsning, at man skulle stille en kvalificeret stab af husmoderafløser til rådighed for hjemmene. Derfor var der også i den første lov bestemmelser om uddannelse af alle husmoderafløser. Senere gik man noget bort fra denne tanke og åbnede adgang også for uuddannede husmoderafløser. Efter de seneste statistiske oplysninger må man regne med, at ca. $\frac{2}{3}$ af de nuværende husmoderafløser er uuddannede. Jeg anser dette for en meget beklagelig udvikling. Der er for mig ingen tvivl om, at husmoderafløserens arbejde, hvis det skal udføres tilfredsstillende, kræver en kunnen og viden, som man ikke uden videre kan gå ud fra at enhver almindelig husmoder er i besiddelse af, heller ikke selv om hun er nok så velmenende.

Husmoderafløseren har et ansvarsfuldt arbejde. Hun skal gøre rent og lave mad i husmoderens sted. Det betyder, at hun også skal have ansvaret for, at maden ernæringsmæssigt set er sund; hun skal må-